

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . 20 K Félévre . . . 110 K
 Negyedévre . . . 55 K Egész évre . . . 220 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Ne tüzzön senki fekete lobogót, ne viseljen gyászjelvényt, mert mindnyájan tudjuk, érezzük, hogy a történelmi Magyarország nem halhat meg!

Házunkon nemzeti lobogó legyen, jelvényül pedig jövőnkbe vetett reményünk és törhetetlen bizalmunk jeléül zöld lombot, vagy jelvényt viseljünk!

A debreceni munkásság hazafias állásfoglalása

Már-már féltünk attól, hogy a nagy veszélynek ebben a nehéz idejében ismét erőt vesz a magyar lelkeken az ősi, turáni átok. Már úgy látszott, hogy a viszálykodás, az egymás elleni gyűlölködés miatt nem történhetik meg a nagy egyesülés, amely egyedüli lehetősége annak, hogy országunk csonka testének a romjaiból kiépítsük a nagyot, a régit. És íme: kétségeink között e hó elején a Máv. műhelyében megtartott nagy munkássággyűlés határozata megjelenik s reményt nyújt nekünk, sőt biztosít bennünket a jövőről, mert azt kiáltja a világnak, hogy *a magyar megtalálta a magyart*. A körletparancsnokság a Kormányzó Ur Ó Főméltóságához felterjesztette a határozatot, melyről annak idején a Hajdúföld részletesen beszámolt. A kormányzó átérte annak nagy jelentőségét és kabinetirodájára utján a következő sürgőnyt intézte a Máv. műhely munkásaihoz:

„A Kormányzó Ur Ó Főméltósága a legnagyobb meglepéssel értesült a körletparancsnokság jelentéséből arról a határozatról, melyet a magyar államvasutak debreceni műhelyének munkássága május hó 4-én igaz hazafias szellemben hozott. Öröme szolgálta Ó Főméltóságának, hogy a munkásság rendületlenül ragaszkodik hazájához s elítéli mindazokat a törekvéseket, amelyek a magyar állam erejét gyöngíthetnék. Különösen örömmel vette a Kormányzó Ur azt az ígéretet, hogy a munkásság minden erejével szolgálni kívánja sulyosan szenvedett országunk érdekeit, mert egy szebb jövő elé csak akkor tekinthetünk bizalommal, ha annak megalapozásánál a magyar munkásság is kész teljesíteni a reá váró fontos feladatokat. Az igaz magyar szívből fakadt hazafias állásfoglalásért Ó Főméltósága meleg köszönetét és elismerését fejezi ki a MÁV. műhely egész munkásságának. Ó Főméltósága parancsára: Bartha kabinetirodai főnök.“

TÁVIRATOK

Nincs kormányválság

Távíratilag rendelték el a csonka-kerületek választásait

Budapest, május 14. (Nemz. St. távirata.) A két keresztyén párt között folytatott tárgyalások teljes megegyezésre vezettek. A megegyezést a csütörtök délelőtt tartott minisztertanács szentesítette. A Kisgazdapárt részéről Örfly Imre és Rubinek István, a Nemzeti Egy. pártja részéről Hencz Károly és Rassay Károly dolgozták ki ama platformot melynek alapján a megegyezés létrejött. A platform lényege az, hogy 21 csonka kerületben rendelet alapján Ház-határozattal írják ki a választásokat, az öt vitás csonkakerületre nézve pedig elfogadják Hencz Károly indítványát, mely szerint azokban folytatlagos választás lesz a jelenlegi képviselő, valamint a januári választásokon fellépett többi jelölt között. A választás kiindulója a januárban leadott szavazatok száma lesz és csak a kiegészítő részek fognak most szavazni melyeknek meg van az a joguk, hogy új jelölteket állíthassanak. Amennyiben a jelenlegi képviselő megbukik, mandátuma a választás kihirdetésének napján megszűnik. Ezt a megegyezést Hencz Károly képviselő a pénteki nemzetgyűlésen elfogadásra terjeszti elő.

A megegyezés egyik főfeltétele értelmében *Dömötör Mihály belügyminiszter távíratilag rendelte el a füzantuli csonkakerületekben megejtendő választásokat.*

Nem véglegesek a határok

Versailles, május 13. (N. St. táv. jel.) A L'Interne jelenti, hogy a *végleges magyar határokat csak később fogják megállapítani azon bizottságok, amelyekben a magyar kormány is képviselve lesz.* (Szikratávirat.)

Nitti új megbízatást kap

Milánó, május 13. (Nemz. St. táv. jel.) Politikai körökben nem tartják kizártnak, hogy Nitti újabb megbízatást kap kabinet-alakításra.

A Duna-kérdés rendezése.

Páris, május 14. (Nemz. St. tel. jel.) A nagykövetség tanácsa Cambon elnöke alatt tárgyalásokat kezdett a dunai hajózás végleges rendezésének ügyében.

Tilos vasuton élelmiszert vinni

Budapest, május 14. (Nemz. St. távirata.) A közlekedési miniszter rendeletet bocsátott ki, amely szerint semmiféle élelmiszert, igy gabonát és lisztet sem szabad ezenül utipodgyásban még szállítási igazolvánnyal sem szállítani.

Döntő offenzíva a vörösök ellen.

Berlin, május 14. (Nemz. St. tel. jel.) Itteni diplomáciai körökben erősen tartja magát az a hír, hogy az ántánt döntő offenzívát tervez az orosz bolsevizmus ellen.

Mániut letartóztatták?

Bécs, május 13. (Nemzeti St. távirata.) Ideérkező hírek szerint a román kormány elrendelte Maniu Gyula volt miniszterelnök letartóztatását.

Tisztulási folyamat a gazdapártban

A Ker. Kisgazda és Földmives párt választmánya vasárnap délután öt órakor a polgári és gazdakör helyiségében népes gyűlést tartott. A gyűlés tárgya a vasárnapi fogadás előkészítése lett volna, épen azért megjelentek azon a párt budapesti központjának kiküldöttei is, névszerint: Balogh Gyula és Kubinyi Tibor.

Mellözve a mellözhetőket, melyeknek szellőztetése a köznyugalom érdekében nem kívánatos, Szomjas Gusztáv főispán erőteljes felszólalásban mutatott rá arra, hogy a pártban azóta vannak egyenlenségek, mióta a szabadkőmives elemek a pártba behuzódtak. Ők itt is a bomlasztás munkáját végzik; azért fel kell szólítani őket a párt elhagyására. Indítványozza tehát, hogy azok, akik a kommunista forradalom kitöréséig a szabadkőmivesek sorából ki nem léptek, a pártot hagyják el, de a választmányt és általában a vezető helyeket azok is, akik már régebben léptek ki a páholyokból. Hosszas vita után Szomjas főispán indítványát a választmány magáévá tette. Azután megállapították a fogadás részleteit. Magoss György és Vásáry István terjedelmes levélben ismertetik működésüket főleg a román megszállás alatt, ezzel szándékoznak igazolni, hogy szabadkőmives mi voltuk hazafiságunknak nem volt ártalmára, máskülönben készek egyszerűen csak közkatonák módjára küzdeni a pártért. Minekutána megkezdett romboló munkájuknak már élvezhetik gyümölcsseit! Kár, hogy Vásáry tanácsnok ur (bizonyára szerénységből) nem terjeszkedett ki levelében a házak kommunizáló bizottságában végzett áldásos munkájának ismertetésére.

Nem fogja rossz néven venni a tisztelt olvasó, ha e helyen néhány sort magunknak is szentelünk. Tudjuk nagyon jól, hogy az, aki a „Hajdúföld“ szerkesztői asztalához ül, ki van téve a legalávalóbb rágalmaknak is. Hogy ne, hiszen a lap programjával tüzte ki a közélet megtisztítását s ez bizony avval jár, hogy a tyukzemére lép hol egy, hol más urnak, aki aztán visszavicsorit, ugy ahogy tud. Ha annak a szerkesztőnek nincs sebezhető pontja, koholnak ellene vádat. Legutóbb is egy ülésen azok az elemek, akiknek bomlasztó hatását, épen mi tettük kritika tárgyává, élesen támadták a „Hajdúföldet“, s a szerkesztője ellen is igyekeztek bűzbombáikat elhelyezni. Mást nem tudván kitalálni, azt hozták fel ellene, hogy zsidónak adván el a családi házat, ez által jutott az a zsidó letelepítési engedélyhez. Ha nem tudatosan állította volna az illető ezt a valótlan ságot, azt mondanók, hogy bizonyára tévedett, igy azonban kénytelenek vagyunk azt mondani, hogy *szemérmellenül hazudott, mert az a zsidó már régebb idő óta háztulajdonos Debrecenben.*

Az sem igaz, hogy kétszázéves családi ház került igy zsidókéze mert a ház mindössze negyven éven át volt a család birtokában. Hozzá kell fűznünk, hogy szerkesztőnk a házat előbb keresztyéneknek bebizonyíthatólag felkínálta és csak azután hirdette meg s végül azt, hogy a ház vételárát adósság alól való szabaduláshoz kellett fordítani épen ezért, hogy teljes függetlensége anyagi téren is biztosítva legyen. Hasonlóképen állunk az eddigi főszerkesztőnkkel szemben felhozott ugyanilyen váddal, akinek házára, miután birtoktársa kiskoru, az árvaszék rendelte el a nyilvános árverést. Nem bocsátkozunk itt vitába azon a kérdésen,

hogyan kell a zsidókérdést megoldani, erre e percben nincs terünk. Csak arra kérjük tisztelt olvasóinkat, a becstelenen gondolkozó magyar közönséget, hogy ha azt hallja rólunk, hogy ezüst kanalat loptunk, ne higgye el mindjárt, hanem jusson eszébe, hogy megvizsgálja, milyen helyről s milyen indokból indult ki a vád.

Ezzel szemben mi ünnepélyesen igérjük, hogy a jövőben nem fogjuk olvasóink szives türelmét ilyen vakantásokra való válasszal fárasztani, s ezek figyelmen kívül hagyásával fogjuk a közérdeket továbbra is, legjobb tehetségünk szerint tántoríthatatlanul szolgálni.

Csatlanóul közreadjuk az Országos Ker. Földmives- és Kisgazdapárt elnökségének táviratát, melyből világosan kiténik, hogy a párt központi vezetőségének felfogása teljesen azonos a miénkkel. A sürgöny szó szerint így hangzik:

Szomjas Gusztáv
kormánybiztos-főispán

Debreczen.

Pártunkban szabadkőművesek részvétele nem kívánatos.

Kisgazdapárt elnöksége.

Recseg a vörös uralom Moszkvában.

Kopenhága, május 14. (Nemz. St. tel. jel.) Moszkvából szombathéai óra sem távirat, sem vonat nem érkezett. Hire jár, hogy ott forradalom tört ki.

Kopenhága, május 14. Moszkvából érkező hírek szerint az összes népbiztosokat, tanács- tagokat, politikai megbízottakat letartóztatták.

A kormány ajánlata Londonban?

Prága, május 14. (Nemz. St. tel. jel.) A lapok jelentése szerint a magyar kormány állítólag azt az ajánlatot tette volna Londonban, hogy a magyar hadsereget ne fegyverezék le, hanem az orosz bolsevisták ellen operáló lengyel hadsereg tartalékja gyanánt hagyják meg.

A mikádó haldoklik

Tokio, május 13. (Nemz. St. táv. jel.) Joschito japán császár haldoklik. (Szikratávirat)

Szünnek a párisi sztrájkok

Páris, május 14. (Nemz. St. tel. jel.) A villamosok és a vasutak munkásai ma reggel megkezdték a munkát. A kikötőmunkások sztrájkja szünőben van.

— Vasutak menetrendje. Május 17-től kezdve Debreczen állomásra és állomásról a vonatok a mellékelt táblázat szerint fognak érkezni, illetve indulni: 1. Érkezik délelőtt 8 óra 34 p. Budapestről vasárnapot kivéve naponként. 2. Érkezik d. u. 5 óra 10 p. Budapestről vasárnap kivételével naponta. 3. Érkezik d. u. 9 órakor hétfőn, szerdán, pénteken. 4. A Tiszavonatot érkezik d. u. 7 óra 52 p. Szombathelyről szerdán. 5. Érkezik d. e. 10 óra Kisvárdáról vasárnap kivételével naponta. 6. Érkezik d. d. 7 óra 18 p. Nyiregyházáról vasárnap kivételével naponta. 7. Érkezik d. u. 5 óra 5 p. Nyirábrányból kedden, pénteken. 8. Érkezik d. u. 5 óra 25 p. Tiszafüredről kedden, csütörtökön, szombaton. 9. Érkezik d. u. 6 óra 45 p. Tiszalókról hétfőn, szerdán, pénteken. 10. Érkezik d. u. 9 óra Kismarjáról szerdán, szombaton. 11. Érkezik d. u. 6 óra 35 p. Nagylétáról hétfőn, csütörtökön. 12. A Dunavonatot indul d. e. 8 óra 13 p. Szombathelyre pénteken. 13. Indul d. e. 1 órakor vasárnap kivételével naponta Budapest nyugati pályaudvarra. 14. Indul d. u. 5.47 p. Budapestre vasárnap kivételével naponta. 15. Indul d. e. 6 óra 20 p. kedden, csütörtökön, szombaton. 16. Indul d. u. 2 óra 20 p. Nyiregyházára vasárnap kivételével naponta. 17. Indul d. u. 5 óra 40 p. Kisvárdára vasárnap kivételével naponta. 18. Indul d. e. 11 óra 3 p. Nyirábrányra kedden, pénteken. 19. Indul d. e. 5 óra 22 p. Tiszafüredre kedden, csütörtökön, szombaton. 20. Indul d. e. 5 óra 15 p. Tiszalókre hétfőn, szerdán, pénteken. 21. Indul 7 óra 47 p. Kismarjára szerdán, szombaton. 22. Indul d. e. 8 óra 50 p. Nagylétára hétfőn, csütörtökön.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek

Az istentiszteletek sorrendje a református templomokban: Nagytomban délelőtt 9 órakor predikál Konrád Zoltán s.-lelkész, ágendázik Nagy István r.-lelkész, délután 3 órakor predikál Konrád Zoltán s.-lelkész. Kistemplomban délelőtt 9 órakor predikál Szele György lelkész, ágendázik dr. Dicsőfi József lelkész, délután 3 órakor predikál Márton Sándor s.-lelkész. Kossuth-u. templomban délelőtt 9 órakor predikál Almásy Márton s.-lelkész, délelőtt 11 órakor ifjúsági istentiszteletet predikál Molnár Ferenc vallásos. lelkész, délután 3 órakor gyermek istentiszteletet tart Mezey Béla segéd-lelkész. Arpad-téri templomban délelőtt 9 órakor predikál Durkó Gábor s.-lelkész, délután 3 órakor gyermek istentiszteletet tart Almásy Márton s.-lelkész. Ispóti templomban délelőtt 9 órakor predikál Uray Sándor lelkész, délután 3 órakor gyermek istentiszteletet tart Kalmár Dániel s.-lelkész. Homokkerti imaházban délelőtt 9 órakor predikál Kovács János vallásos lelkész.

Vasárnapi iskola délelőtt 9 órakor a Kossuth-u. 75. sz. a., Csap-u. 9. és Csap-u. 11. sz. a. leányiskolában. Délelőtt 10 órakor a nőegyleti átvaházban és a Kandi-u. 7. sz. a. Délelőtt 11 órakor a ref. felső leánynevelő intézetében, serdülőknek ugyanott, a ref. egyház tanácstermében és a homokkerti imaházban. Délután 2 órakor a Diakonissza Otthonban, Nyil-utca 85. sz. a. és a Miklós-u. iskolában. Délután 3 órakor a Csap-u. fiúiskolában és Nyilasstelepi iskolában.

A Kossuth-u. templomban a vallásos estélyek október 31-ig szünetelnek.

Délután 4 órakor a Kenfirmált Leányok Szövetsége tartja összejövetelét a ref. egyház tanácstermében, Egyház-tér 17. sz. e.

A töm. kath. templomban vasárnap d. e. 6, 7, fél 8, 9 és fél 11 órakor csendes misek. Délután 3 órakor a Szent-József Társulat ajátossága. Fél 6 órakor sz. olvasó. 6 órakor májusi ajátosság szent beszéddel.

Városi közgyűlés

Ma, szombaton délelőtt 9 órakor tartja Debreczen város törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést Szomjas Gusztáv kormánybiztos-főispán elnöke alatt.

Legfőbb tárgya a közgyűlésnek a Horváth András és társai indítványa, hogy a város ajánljon fel 300 katasztrális hold földet mint donációs birtokot Horthy Miklós kormányzónak, hogy vitéz magyar katonákat jutalmazzon meg vele.

Az indítványt a tanács pénteki üléséből azzal terjeszti a közgyűlés elé, hogy elvi határozatot hozzon, a 300 hold földet Horthy-alapítványként ajánlja föl. Ez a tanácsai javaslat nem fedti az indítványozók szándékát, de nem felel meg a kormányzó intencióinak sem, mert örök tulajdonnal akarja megajándékozni vitézeit, mint annak idején Bocskay István fejedelem a hajdukat.

Az indítványt a törvényhatósági bizottság legtekintélyesebb tagjai irták alá.

Fontos tárgya még a közgyűlésnek a halasztási építkezések ügye. A tanács nem javasolja a házi kezelésben való építkezést, mert — az eldado szerint is! — sohasem fejeznék be teljesen, a vállalatba adásnál pedig többre kerülne, mint a mérnöki hivatal által előirányzott 4 millió 250.000 korona. A tanács javasolja, hogy a hátralevő munkálatokat végezze el a haltenyésző részvénytársaság, melynek szerződését 15 évre meghosszabbítják és minden jövedelem a részvénytársaságot illeti, azonban 1921 május 1-től tíz év alatt tartozik az összes munkálatokat bevégezni. Így esett ki a jövedelem a város zsebéből, mint a holló szájából a saját. (Szólalj meg ó gyönyörű madár!) De a helyeslet olyan, hogy — nincs más megoldás. Javasolja még a tanács, hogy a hazafias és jótékony ünnepélyek vigalmi adóját egészben vagy részben elengedhesse.

Képviselőválasztók összeírása

— Tájékoztató —

Még sokan nem vették át a választói névjegyzékek összeállításához szükséges bejelentő lapokat. A munkálatok vezetősége figyelmezteti a közönséget, hogy minden 24 életévét betöltött férfi és nő, továbbá mindenki, aki 1918 november elseje előtt legalább 12 héten át arcvonulmányt szolgáltatott teljesített, a bejelentő lapokat kitölteni tartozik. A nyomtatványokat a háztulajdonos vagy megbízottja köteles az utcai hirdetésmenyeken megjelölt helyekről a házlakói részére elhozatni. Minden közigazgatási kerületben, külön plakát van kifüggesztve, amely csak az illető kerülethez tartozó utcák beosztását tartalmazza. A bejelentő lapokat mindenki pontosan és sajátkezűleg töltsse ki.

A kérdésekre nem kihúzással, hanem beírt szavakkal kell válaszolni. A kitöltésre egyébként a gyűjtő-iv hátlapjai és az utcai hirdetésmenyek adnak felvilágosítást. Kétség esetén az összeíró biztosok és a városi adóhivatal ad felvilágosítást. A megmaradt nyomtatványokat minden háztulajdonos még a mai nap folyamán szolgáltatassa be az illetékes összeíró biztosnál. A hiba a felhívások kibocsátása körül történt. — A hatóságok minden lapot egyszerre és idejében értesítsenek, hogy módunkban legyen a hatósági intézkedésekről értesíteni olvasó közönségünket.

— Hegedüs István elhunyt. Hegedüs István ny. kir. ítélőtáblai bíró, a debreceni kir. járásbíró volt vezető bírja e hó 12-ikén, 72 éves korában elhunyt. Nagy tehetségének, hatalmas munkarejének javát önzetlenül a közszolgálatának szentelte. Mint bíró a legnagyobbak, mint ember a legemesebbek, mint férj és atya a legjobbak közé tartozott. Nemes, tiszta nagy lélek volt. Halálát gyermekei: győri Farkas Béláné, Hegedüs Margit m. kir. őrnagy neje és Hegedüs Béla ügyvéd, valamint nagyszámu távolabbi rokonság siratják. Végso utjára a gyászoló rokonok és tisztelők sokasága kísérte.

— Az „Egy nap a hazáért” gyűjtés elszámolója. Az „Egy nap a hazáért” gyűjtés rendező bizottsága Szomjas Gusztáv főispán elnöke alatt kedden tartotta elszámoló ülését a városháza tanácstermében. A rendező bizottság tagjain kívül a város előkeiőségei közül is többen voltak jelen. Dr. Csűrös Ferencz köz-művelődési tanácsnok jelentésében részletesen beszámolt az egész akció lefolyásáról és eredményéről. Mindössze négy nap állott rendelkezésre az akció megszervezéséhez, mégis oly eredményt mutathat fel a március 31-iki gyűjtés, mely páratlanul áll a Debreczenben tartott gyűjtések történetében. A végelszámolás eredménye ugyanis 453,869 korona 79 fillér. Debreczen város áldozatkész közönsége tehát közel fél milliót hozott össze egy nap alatt a területvédelem céljaira. Az egybegyűlt pénzt Szomjas Gusztáv főispán és Márk Endre polgármester fővárosi utjuk alkalmával már át is adták az országos akció központi pánztárának, ahol azt az értesítést nyerték, hogy Debreczen az adakozásban vezet az összes vidéki városok között. Szomjas Gusztáv főispán a maga részéről elismerését és köszönetét fejezte ki a gyűjtés fáradságos munkájában résztvevő összes hivatalos szerveknek és egyesületeknek.

— Hirdetmény. A földmivelésügyi miniszterium, hogy a szegényebb sorsu lakosságon ezzel is segítsen a selyembogár árát tetemesen fölemelte és pedig: Az I osztályos gubó beváltási ára kilónként 140 korona, a II-ik oszt. 80 korona. Ezenkívül kap a tenyésztő minden kiló gubó után 1 kiló konyha sót továbbá 1 kiló kedvezményes cukrot és 700 koronáig terjedhet ruhának való kelmét. Akik tehát rövid 4 hét alatt 2—3 ezer koronát akar keresni és a fenti kedvezményekben részesülni — a selyembogár átvétele végett azonnal jelenjen meg: Debreczen, Homokkerti Bajdosó utca 3 sz. alatt. Selyembogarat csak felnőttek kaphatnak, 16 éven aluliak figyelembe nem vételnek, tehát ezen hirdetmény a szülőknek szól. M. kir. selyemtenyésztési felügyelőség.

— A DPIK mai felhívás estélye. A Debreceni Protestáns Irodalmi Kör ma, f. hó 15-én, szombaton d. u. 5 órakor a ref. kollegium dísztermében tartja harmadik s ezuttal utolsó estélyét. A komoly vallásérkölcsei célzatu és fényesnek ígérkező estély műsora a következő: 1. Az Iparos Dalegyet éneklő Kreutzer „Kápolnája”-t. 2. A „hit diadala” címen előad dr. Varga Jenő ref. tanítóképző int. tanár. 3. Fűredi Irén hegedűművész előadja a) Sarazate „Zigeunerweisen”, b) Kreller „Liebesfreud” c. darabjait Zongorán kíséri Dalmy Berta urleány. 4. Dr. Lencz Géza egyetemi tanár, köri ügyv. alelnök beszámol a Kör 1919—50. évi munkásságáról. 5. „Keleti hangok”, előadja a ref. tanítóképző intézeti ifjúsági zenekar. 6. Az Iparos Dalegyet éneklő Weber „Imáját.”

— Bériók és háztulajdonosoknak fontos és nélkülözhetetlen utmutató az új „Lakbér-emelési rendelet” tájékoztató, hogyan és mennyivel szabad lakbéreket emelni. Magyarazatokkal ellátva: dr. Buczy Ferenc ügyvéd Debreczen város Lakáshivatalának volt előadója. Ára 6 kor. 60 fill. Kapható az összes könyvkereskedésekben.

— Legrosszabb nyakkendőit is ujjá alakítják Péterfia-utca 53 alatt az udvarban balra.

— Kérelem a közönséghez és a menekültekhez. Az országos menekültügyi hivatal debreceni kirendeltsége (Simonffy-u. 1. I. em., hivatalos órák 8—1-ig) azzal a kérelemmel fordul Debrecen és Hajdúmegye közönségéhez, hogy szíveskedjék bármilyen szellemi és testi munka szükségletét bejelenteni. A menekülteket pedig arra kérjük, hogy viszont munkakeresésüket jelentsék be. Díjtalanul közvetítjük.

— Menekült tisztviselők értekezlete. Felkérem a Debrecenben megszállott területekről kiutasított vagy menekült, bármilyen hivatali kötelességben álló tisztviselő urakat, hogy hivatali ágak szerint (így igazságügy, közigazgatás, pénzügy, tanügy, posta, vasút stb.) a menekültek ügyeinek megbeszélése végett hivatali helyiségben: Simonffy-u. 1/c. alatt e hónap 18-án, kedden délután 4 órakor tartandó összejövetelen két-két kiküldött tisztviselő ural magukat képviseltesse szíveskedjenek. Országos Menekültügyi Hivatal debreceni kirendeltsége. Dr Kovács József miniszteri biztos.

— Rálétték az oláhok, Masovszky Imre székelyhídi illetőségű 18 éves vaskereskedő tanonc a demarkációs vonalon átszökött. — Az oláhok azonban észrevették és eszeveszettel tüzeltek rá. Egy golyó a bal lábát találta el s lött sebével tegnap behozták a közkórházba, ahol ápolás alá vették. — Sebesülése nem veszélyes.

— Felhívás. Kőmives mesterek felhívának, hogy Budapesten megtartandó kőmives mesteri nagygyűlés tárgyát képező aláírási ívet folyó hó 15-ig az ipartestületnél minden egyes képesített kőmives mester aláírni kötelességének tartsa. Kiss Károly elnök.

— Felhívás. A debreceni gazdasági egyesület azon tagjait, kik nagyméltóságú Rubinek Gyula földművelésügyi miniszter ur előtt tisztelegni kívánnak, kérem, hogy folyó hó 16-án, vasárnap délelőtt 9 órakor a Polgári és Gazdakörben összegyűlni szíveskedjenek. — Jóna István, elnök.

— Méhészeti tanfolyam. A m. kir. földművelésügyi minisztérium által kezdő méhészek számára engedélyezett II. méhészeti tanfolyam folyó évi június hó 1-én fogja kezdetét venni, melyre jelentkezések folyó hó 20-ig még eszkelhetők. A tanfolyam az előzőhöz hasonlóan 18 napon át d. u. órákban tartatik s teljesen ingyenes lesz. Jelentkezni személyesen vagy írásban egyszerű levelezőlapon Tihanyi István (X. m. kir. méhészeti kerület vezetőjénél) (Széchenyi-kert István-ut 24) lehet, hol érdeklődők bővebb felvilágosításban is részesülhetnek.

— A Községi Takarékpénztár előkészítésére kiküldött helyi bizottság ma tartja első ülését a város házában. Lapunk hasábjain vetette fel először dr Varga Lajos ügyvéd a pénzügyi községi kezelésbe vételének eszméjét, s lapunk volt az első, mely teljes erkölcsi erejével tárogatta az eszme keresztülvitelét és megteremtését. Örömmel nézünk a bizottság munkájára, s reméljük, hogy Varga dr keresztyén nemzeti gondolatot szolgáló irányadó munkássága kellő megértést és méltánylást fog végre találni és a községi takarékpénztár, ha megvalósítása sikerül, nagy lépéssel fogja előrevinni a súlyos anyagi válsággal küzdő várost a gazdasági megerősödés útján.

— Szovátai város birtokból, akik szerezni óhajtanak saját érdekükben vasárnap délelőtt fél kilenc órakor jelenjenek meg a Polgári és Gazdakör helyiségében.

— Bíró Jenő eiszámolt megbízóival. A néplajtori hivatal igazgatójának állásától való felfüggesztésével kapcsolatosan megírtuk, hogy az oláh megszállás alatt készült, nagy értékű bélyegsorozatokat vitt külföldre, melyek nem mind az ő tulajdonát képezték. Mint értesülünk, Bíró Jenő visszatérése után eiszámolt megbízóival. Mikor ezt az igazság érdekében is közölnék, nem hallgathatjuk el azt, hogy az ilyen bélyegkereskedés, melyet szinte lánczűzlet módjára üzték meg nem engedhető módon többen a posta tisztviselői közül is, akik a tűzhöz közel voltak, nem méltó köztisztviselőhöz, még akkor sem, ha a külföldi bélyegkereskedés valutajuttató hatását kénytelenek vagyunk is elismerni. Az oláh megszállás alatt készült bélyegkereskedés ügyével és a sorozatokkal folytatott lánczűzlet ügyével különben még foglalkozni fogunk a megindítandó vizsgálat adatai alapján.

— Iparosgyűlés. E hó 14-én este érkezik Debrecenbe Pálffy Dániel, kis- és kézműipari miniszteri biztos, nemzetgyűlési képviselő, dr Dobsa László titkár kíséretében s másnap azaz szombaton délelőtt 10 órakor az Ipartestület dísztermében előadást tart az iparosokat érdeklő fontos kérdésekről. Felkérem Debrecen város iparosságát, hogy a tárgy fontosságára tekintettel, szombaton délelőtt 10 órára a gyűlésre minél nagyobb számmal megjelenni szíveskedjenek. Dávidházy, elnök.

— Kabay Kálmán és Bihary Gizella hangversenye hétfőn este 8 órakor a róm. kath. főgimnázium dísztermében lesz.

— A Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó-vállalat R. T. közgyűlését f. hó 16-án, azaz vasárnap délután 4 órakor tartja meg a Bika nagytermében.

— Képes levelezőlap albumok, Emlék könyvek, Divatlapok, kitűnő regények érkeztek Antalffy könyvesboltjába Szentanna 13.

— Alföldy Károly tánciskolájában az új tanfolyam május hó 17-én kezdődik. Beiratások Péterfia-u. 2.

— Ifj. Schaff János táncintézetében a Royalban, az új tanfolyam e hó 17-én kezdődik. Beiratásokat elfogadok lakásomon Csapó-utca 61 sz. Külön órák bármely időben. Minden vasárnap este 12 óráig tartó nagy táncestély.

— Redőnyöket és napellenzőket készít és javít Piros Béla lakatos műhelye. Péterfia 32. szám.

— Városunk legmegbízhatóbb és legrégebb molykár elleni megóvó vállalata: Nagy József, szücs-mester, Szent-Anna-u. 3. sz.

— Pezsgősüveget vesz a „Török-pezsögögyár.”

Margit-fürdő állandóan nyitva.

Schuschter Ferenc fogászati műterme Vár-utca 11. sz.

A Muraköz mellettünk

Nagykanizsa, május 14. (N. St. t. j.) Mintegy 40 ezer főnyi tömeg tiltakozott itt ma a békeszerződés ellen, miközben a muraköziek égre emelt kézzel esküdtek hűséget Magyarországnak.

A Szimbolikus Nagypáholy palotáját lefoglalták.

Budapest, május 14. (Nem. St. tel. jel.) Ma délelőtt 9 órakor a Move (Magyar Országos Véderő Egyesület) birtokába vette a Magyarországi Szimbolikus Nagypáholy Podmaniczky-utcai palotáját és felajánlotta az amerikai misszió gyermeksegélyező akciójának céljaira, a Move vezetőségének egy tagja kijelentette, hogy nem tűri tovább a szabadkőmives páholyok vallás és hazaelenes romboló aknamunkáját.

Választási mozgalmak

Keresztyén magyar asszonyok és leányok figyelmét felhívjuk, hogy kormányunk kiscsapatári miniszterei és államtitkárai ma, szombaton este 7 órakor Debrecenbe érkeznek, kiket „A Keresztyén-Keresztyén Kiscsapatári és Földnivespárt” a nagy állomásonál ünnepélyesen fogad és felkéri Debrecen hölgyközönségét, hogy a fogadtatásnál minél nagyobb számmal, aki teheti, magyar nemzeti viseletben, megjelenni szíveskedjék. Este 9 órakor a Bika dísztermében társas vacsora lesz, mely alkalmából, tekintve a várható fontos politikai nyilatkozatokat, a hölgyközönségnek a díszterem páholyai rendelkezésre állanak. A vacsorán és vasárnap d. u. 2 órakor tartandó ebéden való részvételre felkérjük Debrecen választópolgárait. A résztvenni akarók szíveskedjenek ebellen szándékukat ma délután 4 óráig a „Polgári és Gazdakör” helyiségében bejelenteni. Együttel felkérjük a fogadtalajdonosokat, hogy fogadtalakat a vendégek méltó fogadtatására felajánlják és ma d. u. 5 órára lehetőleg virággal díszítve Piac-u. 7. sz. alá kirendeljék, hol sorszámmal és utbaigazítással láttatnak el. A rendezőség.

— Kéretnek az I. ker. Keresztyén Nemzeti Egyesülés pártjának azok a nőtagjai, akik akár irodai, akár egyéb munkát vállalni szívesek voltak, hogy ma szombaton délután 5 órakor Péterfia-u. 76. (Szathmári Teréz árvaház) sz. alatti helyiségben okvetlen megjelenni szíveskedjenek. — Budapestben a nők politikai nagy-

gyűléseiket kedden tartják. Állandósítani akarjuk itt is ezt a szokást és nagygyűléseinket kedden rendezzük. Első összejövetelünket kedden, május hó 18-án, d. u. 6 órakor a Bika szálloda nagytermében fogjuk tartani.

Művészet

Üzenet Erdélynek. (A teológiai ifjuság ünnepélye.) A csalódott magyar lélek irtózatossá válnak, bérce Erdélyhez, kincses Kolozsvárhoz való törhetetlen ragaszkodásunknak volt hűségese visszhangja és kifejezője az az üzenet, melyet a debreceni ös-kollégium teológiai ifjusága küldött a meggyalázott kolozsvári teológiának. Elismerés és fogadás volt az üzenet, melyet Nagy Lajos ifj. szívből fakadó, lélekhez szóló gyönyörű szavakban tolmácsolt. Elismerés volt az erdélyi kálvinista papok és teológusok apostoli munkájáért, — fogadás volt átítatva a keservében vergődő magyar lélek minden szent indulatától. — Szívünkben fakadt ezután is dr Tankó professzor szava, amikor az ifjusághoz hozzáfűzte a kálvinista Róma üzenetét: nem, nem, soha! Az Ujfalussy-pár művészi színvonalu egvűttese, Morvay és Csérnyi pompás szavalata, Bay Erzsike kitűnő zongorajátéka kellemesen változatossá tették a műsort, melynek elején és végén a főiskolai kántus szerepelt szépen sikerült énekszámokkal.

Külön fejezet illeti Szilágyi Imre dr nagyszerű muzsikáját, melyről végre szabadabban szólhatunk. Székely dalai, régi magyar nótái, melyeknek édesbus akkordjait művészi tökélyvel, mélyenérző, fajmagyar lelkének minden finom rezgésével csalta elő pompás hegedűjéből, — ellenállhatatlanul ragadtak beannyit oda, ahova most minden féltésünk, minden álmunk és vágyunk száll: kincses Erdélybe, a szép Székelyföldre. Ugy éreztük magunkat, hogy mindjárt, azonnal rohanni tudnánk a gaz bitorló ellen, — annyira szívünkbe markolt, annyira lelkünkbe hatolt Szilágyi dr fölséges muzsikája. . . . Erre a varázshedűre, erre az izzító, hevítő magyar muzsikára szűksége van a hazának az elbágyasztott, elfásult honfi-lelkek felrázásában. Értékes kulturmissziót, hazafias, szent kötelességet teljesít Szilágyi dr, ha elindul vele országos körutjára. . . . (ZK dr.)

Színház

Rovatvezető: ZIVUSKA JENŐ dr.

CSOKONAI SZÍNHÁZ:

Szombaton: A magyar; drámai költemény. Vasárnap délután: Tojvai, színmű; este: Aranyember, dráma.

A velencei kalmár

(Ivánfi Jenő a Csokonai színházban)

Ünnepnapja volt csütörtökön este a debreceni Csokonai színháznak. A legjelesebb Shakspeare-alakítók egyikét Ivánfi Jenőt, a budapesti Nemzeti színház büszkeségét volt szerencsénk színpadunkon látni és ünnepelni. Shylock, az ő Sylockja a félszeg és diszharmonikus lelkű zsidó, az ösztövért okoskodás, a kicsinyes földhözragadtság és a torz szenvedély keveréke, ki már a lelki sutaságánál fogva is botlásokra és önmaga összevadására van kárhóztatva. Ivánfi alakításában mesteri az idegesség, az eseményekre való gyors és mély visszahatás, a szinte gyermekességig hanyatló szenvedélyesség. — A shakspeare-i szöveg kiegészítése, kitöltése pedig nála a legértékesebb ítélet szerint is nagyszerű. Ahogy ő valamit artikulálatlan éneklésével, sirásával, dadogásaival és pantomimikájával kifejez, legalább is oly hatást ér el vele, mint magukkal Shakespeare verseivel. Köszönjük a mesternek ezt a szép estét, mert megmutatta nekünk, hogy mire képes a nagyok nagyjába való igazi elmerülés és a tökéletes elképzelő erő.

Helyszűke miatt nem foglalkozhatunk részletesebben Bernstein színművével: A tolvajjal, melyet szerdán játszottak a Csokonai színházban. Az Ostrom híres szerzője itt sem tagadja meg magát: egyszerű eszközökkel az emberi lélek nagy mozgalmait bemutatni. Bihari Ákos művészetével oldotta meg feladatát; elfogadható, sőt tökéletes egységbe olvastotta a pajkos

fiatal férjet és a későbbi, nejevel szemben csaknem kegyetlen erkölcsbírót. Méltó partnere volt Kovács Lulu.

Színházi és mozgószínházi irodák jelentése.

* Jászai Mari, Paulai Erzsi, Bajor Gizi és Pethes Imre együttes vendégjátéka a Csokonai színházban. Páratlanul érdekes és művészileg szenzációs vendégjátékban lesz része a debreceni közönségnek szombaton és vasárnap. A Nemzeti színház művész ensembleje szombaton Pekár Gyula A magyar című drámai költeményében és vasárnap az Aranyember drámában vendégszerepel. A minden tekintetben érdekes és ünnepélyes előadásoknak a műsora a következő: Szombaton, 1. Szigetvári vértanúk első felvonása, előadja a színtársulat. Anna szerepében Bakos Sári debreceni urleány fog debütálni. 2. Dalok, éneki Vass Mancsi, a) Sugén Hildach—Tavaszi dal, b) Dell Apua—Villanelle, c) Káldy Gyula—Csalogánydal, d) Leó Delibes—Spanyol dal. A számokat zenekarra alkalmazta és vezényli Málly Károly karnagy. Ezt követi A Magyar, drámai költemény, írta Pekár Gyula. Személyek: A magyar — Pethes Imre, A mult — Jászai Mari. A jelen — Paulay Erzsi, A jövő — Bajor Gizi. Vasárnap az Aranyember drámában Timár Mihályt — Pethes Imre, Noémít — Bajor Gizi, Auláliát — Paulay Erzsi és Thériza mamát — Jászay Mari játsszák. Valószínű, hogy mindkét előadást megnézi a Debrecenben időző miniszterek, államtitkárok és nevezetjes képviselők. Jegyelővét d. e. 9—12. és d. u. 3—5 óra között. Előjegyzések nem fogadtatnak el.

* Vasárnap délután a Tolvaj, színmű kerül színre mérsékelt belyárral.

* A Vígyszínházban csütörtökön kezdődnek meg az előadások. Az első előadás bemutatkozó lesz. Színrekerül Sydney Garrick amerikai története, a Szerelm vására. Ez alkalommal lép fel először az újonnan szerződött Thuróczy művész-pár. Lavínát T. Simkó Gizi, Gastont Thuróczy Gyula játsszák.

* Kormos Ferenc a Vígyszínházhoz szerződött. A debreceni közönség egykori kedvencét, Kormos Ferencet Irmay igazgató a Vígyszínházhoz szerződtette. Az új tsg május 18 án lép a társulat közelebbe.

* A III es, Heltay Jenő híres regénye filmen az Apollóban. Rajnai Gábor kitűnő játéka és az elsőrangú beállítás valóságban elragadja a nézőt. Előadások 5, 7 és 9-kor.

* Miss Amerikan III.: „Az égő város.” Nap-nap után nagyobb az érdeklődés ezen kitűnő film után, mely most Budapesten is telt házakal vonz Budapest legnagyobb mozgó-jába. Előadások 5, 7 és 9 kor.

* A nők rabszolgái. Felette érdekes és tanulságos témája, Manja Tzatschewa kitűnő játéka jellemzik ezt a filmet. Bemutatja az Arany Bika Mozi. Előadások 7 és 9-kor.

SPORT

Debr. Vasutas S. C.—Debr. Máv. T. K. 5—1. (Féldíj 2:1.) Szép számú közönség előtt mérkőzött a két csapat, ami izgalmas és változatos játék után a vasutasok fölényes győzelmével végződött, ami által a bajnokságka aig lesz elvitatható tőlük. Az első féldíjben a Máv. T. K. volt a többet támadó fél s a tizenötödik percben Nagy beadását Szotyori a goalba fejele. A vasutasok csakhamar kiegyen-tenek Poloneczky fejese révén s ezután a M. T. K. lelkes védekező játéka dacára is még 4 goalal terhelik meg a zöld-fehérek kapuját. A goalokon Poloneczky Szilárszky és Német osztokodlak.

Debr. Vasutas S. C. I—b—T. Máv. T. K. 16. 3—0. A mérkőzést Weinréb kevés hozzáértéssel vezette.

APOLLO	URANIA
Szombat, Vasárnap május 15—16.	Szombat, Vasárnap május 1—16.
„A III-es”	Az amerikai Pathé-filmgyár mesterműve
Heltay Jenő	Miss Amerikan III.
regénye 5 felvonásban.	Filmregény 4 részben 21 felvonás
Főszereplő: RAJNAI GÁBOR.	III. rész Égő város. Főszereplő Vernon Castle.
Előadások 5, 7 és 9-kor.	Előadások 5, 7 és 9-kor.
ARANY BIKA MOZI	
Szombat, Vasárnap Május 15—16.	
A nők rabszolgái	
Tragédia 5 felv. Főszereplő Manja Tratschewa Előadások 7 és 9 órakor.	

Most érkezett áruk:

- Szilva lekvár
- Borkő
- Keményítő
- Gyufa
- Hamuzsir
- Vaspor
- Naftalin
- Hegyi kréta
- Klórmész
- Kékitő
- Ruhafesték
- Timsó
- Porfesték minden színben
- Firneisz valódi
- Budai föld
- Gipsz
- Gyanta
- Enyv

Legolcsóbban kapható

Kontsek Géznál, Kossuth-utca.

TEGDÉS női-értel szabó Péterfia 60 Ruha-fordításokat ! RÉSZLET fizetésre is elvállal!	Vecsey Antal vizsgázott fogtechnikus Szent Anna-utca 6. szám. FOGHUZÁS FOGTÖMÉS
--	---

Znaimi ugorka Szilvalekvár Ecet Szóda szappanfőzéshez Jégszóda Buzakeményítő Kékitővíz Enyv Gyanta Firnisz valódi Litophan fehér festék Budai föld Mohai Agnes Balatonfüredi Igmándi és Ferenc József vizek a legelőnyösebben	Félegyházy Jánosnál kapható.
Kiadja: MAGYAR NEMZETI KÖNYV- ÉS LAP- KIADÓVÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRS.	

FEKETÉRE MINDENSZINRE

WACHA ROBERT

ruhafestő vegytisztító, gőzmosó SIMONFFY-U. 55

FEST

APRÓ HIRDETÉSEK.

Hétköznapokon tíz szőig 5 korona, minden további szó 50 fillér. — Vasárnap tíz szőig 6 K, minden további szó 60 f. Vastagabb betűből szedve duplán számítatik.

Zongorák	Ki volna
és pianínó eladó. Szendrő zongora raktár. Bathyhányi utca 22.	hajlandó 3 szobás utcai modern lakást kedvező feltételek mellett átadni azonnal esetleg cserélni udvari 2 szobással.
FIATAL PÁR	Hamisfogakat
ajánkozik magányos urhoz vagy urnőhöz, kínai a házi dolgot, mosást és vasalást elvállalná egy szoba, konyhás lakásért. Cím „Szorgalmas” jege alatt a kiadóban.	töröttet is veszek Tamás József kir. hg-u. 10.
Hasznosbérbe	Burgonya
vagy felébe azonnal kiadó a vagongyár mellett 5 hold föld. Értekezhetni Gazdák Bankja Kossuth-utca 17.	mérsékelt aron a Bika szálloda előtt és a dohánybéváltó hivatalnál mai naptól kezdve, míg a készlet tart, — korlátlan mennyiségben kapható.
Minden	Étcserefélem
vonattal érkezik friss hal a hortobágyi halastóról Egyháztér 6. szám alatti elárúsító helyre	egy szoba és konyhás bu-torozott lakasomat hasznolva. Ajánlatok a kiadó-hivatalba kérek.

Blattner József Csapó-utca 1. sz. Egyezési és képeretesei vállalat tükrök és ablakok nagy választékban.	FORGÁCS I. Műbás, Bódogos-utca.
--	---

Ipari nyárfa és karámkaró eladás!

Nagyerdő III. vágássorozatában

a Pallagi vasut és III. nyiladék keresztvezésénél folyó hó 15 én szombaton d. e. 9 órakor ipari célokra használható 1 méteres nyárfa.

Halápi csárda mellett

az országot közelében f. hó 18-án (kedden) délelőtt 10 órakor ipari célokra használható 1 méteres nyárfa és karámkarók, nyilvános árverésen legtöbbet ígérőknek eladatnak. A vásárolt fa azonnal elszállítható. — Atadás után anyag megőrzéséért az erdőhivatal felelősséget nem vállal.

ERDŐHIVATAL.

Bélyegzőgyár és véső-intézet PAULÓ I. Bathyhányi-u. 22.	Koros Sándor férfi-szabó üzletében Piac-u. 66. Baját készítésü elegáns tölgy öltönyök kaphatók.
--	--

Magas szárú 38-as női cipő (alacsony sarokkal) eladó. Hatvan-utca 46. sz.

Keresünk jó családból irásban, gépirásban teljesen gyakorlott, kereskedelmi iskolát végzett fiatal hölgyet azonnali belépésre. Jelentkezéseket fogadunk naponként délelőtt 9—1 óra között.

Gazdasági Takarékpénztár r. t.
DEBRECZEN, KIRÁLY UTCZA 2.

Tűzifát

minden mennyiségben házhoz szállítok ölenként és aprítva métermázsánként

Polyánszky Orest tüzifakereskedő

Miklós-u. végén, Szoboszlói-ut 1. és Piac-u. 58.
Ugyanott faszén is kapható.

SZENT-PÁL GYÓGYINTÉZET

DEBRECZEN : Egyház-tér : Tüdőbetegek, asthmások, idegbetegek, rheumások, bőr és nemi-betegek s minden más chronikus betegségben szenvedők részére berendezett s természetes gyógyfénnyel és forrással intézet. **RENDELÉS EGÉSZ NAP**